

ЗАКОН ЗА ЈАВНИТЕ СОБИРИ

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ **1** Закон за јавните собири („Службен весник на Република Македонија“ бр. 55/1995, 19/2006, 66/2007 и 152/2015). Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У. бр. 31/2006 од 1 ноември 2006 година, објавена во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 119/2006.

Член 1

Со овој закон се уредуваат начинот на остварување на правото на граѓаните на јавно собирање заради мирно изразување на мислење и јавен протест, како и случаите кога ќе се прекине одржувањето на јавен собир.

Член 1-а

Правото на граѓаните на мирно собирање може да се оствари на начин со кој мирно ќе го изразуваат јавниот протест. **2**

Член 2

Под јавни собири на повеќе од 20 граѓани, во смисла на овој закон, се сметаат собирање на отворен или затворен простор заради остварување на забавни, културни, верски, хуманитарни, социјални, политички, економски, спортски или слични интереси на граѓаните, организирани заради јавно изразување на мислење или протест.

Не се смета за јавен собир во смисла на ставот 1 на овој член:

- верски обреди што се одржуваат во простории наменети за верски цели;
- вообичаени народни свечености;
- погребни поворки;
- собирање на простори на кои е затворен слободниот пристап заради разгледување на синдикални прашања;
- вообичаени собирања од културно-забавен или спортски карактер кои организаторот во рамките на својата дејност, ги организира во затворени простори наменети за таа цел и
- вообичаени собирања, состаноци, семинари, трибини, на претставници на државни органи, организации или други правни лица во вршењето на надлежноста, односно дејноста, собирање на политички партии и слично, во затворени простори.

Член 2-а

Јавен собир заради мирно изразување на мислење или протест може да се одржува на секое место кое е соодветно за таа намена, освен:

- до здравствени установи, на начин кој го оневозможува пристапот на возила на брза помош и го нарушува мирот на болните,
- до детски градинки и училишта додека децата престојуваат во нив и
- на автопатишта и магистрални патишта, на начин со кој се загрозува патниот сообраќај.

Член 3

Заради интересите на безбедноста организаторот на јавниот собир може да го известат Министерството за внатрешни работи за одржување на јавниот собир и мерките што се преземени за неговото одржување.

Известувањето за јавен собир од ставот 1 на овој член се поднесува во подрачната единица на Министерството за внатрешни работи на чие подрачје се одржува јавниот собир најдоцна 48 часа пред почетокот на одржувањето на јавниот собир.

Во известувањето организаторот ги наведува следниве податоци: целите на одржувањето на јавниот собир; местото и времето на одржувањето; организаторот на јавниот собир; мерките што организаторот ги презел во врска со непречено организирање и одвивање на јавниот собир и податоците за организирање на редарската служба.

Член 4

Заради заштита на правата на граѓаните, нормалното одвивање на сообраќајот, снабдувањето на населението со лекови, храна, гориво и слични неодложни потреби, како и заради почитување на обврските од меѓународни договори, организаторот на јавниот собир е должен да го обезбеди одржувањето на редот на јавниот собир и да организира редарска служба.

Доколку организаторот побара, а Министерството за внатрешни работи определи обезбедувањето на одржувањето на редот на јавниот собир да го врши полицијата, трошоците за тоа обезбедување ги поднесува организаторот.

Организаторот е должен да го прекине одржувањето на јавниот собир, ако дојде до загрозување на животот и здравјето, безбедноста и личната сигурност на луѓето и имотот.

Во случаите од став 3 на овој член, организаторот е должен веднаш да го извести Министерството за внатрешни работи.

Член 5

Лицата кои присуствуваат на јавниот собир не смеат да носат оружје и општо опасно орудије, како и алкохолни пијалаци и опојни дроги **3**

Член 6

Министерството за внатрешни работи ќе го прекине одржувањето на јавен собир во случаите кога истиот е насочен кон:

- загрозување на животот, здравјето, безбедноста, личната сигурност и имотот на граѓаните;
- вршење или поттикнување на вршење кривични дела утврдени со закон и
- загрозување на животната средина.

Министерството за внатрешни работи ќе го прекине одржувањето на јавниот собир во случај кога неговото одржување е во спротивност со меѓународните договори со кои е предвидена обврска за непречено одвивање на сообраќајот.

Член 7

Организаторот на јавниот собир е должен да ја надомести евентуалната штета што ќе настане при одржување на јавниот собир.

Член 8

Странците можат да свикуваат и одржуваат јавен собир под услови да го пријават и добијат одобрение за одржување на јавниот собир од Министерството за внатрешни работи.

Член 9

Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице (организатор) на јавен собир, ако:

- не преземе мерки за одржување на редот на јавниот собир (член 4 став 1) и
- не постапи според одредбите од членот 4 ставови 3 и 4 на овој закон.

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице (организатор) ќе му се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член и на одговорното лице во правното лице (организатор).

Член 10

Глоба во износ од 510 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на:

- 1) физичко лице (организатор) ако не преземе мерки за одржување на редот на јавниот собир (член 4 став 1);
- 2) физичко лице (организатор) ако не постапи според одредбите од членот 4 ставови 3 и 4 на овој закон и
- 3) физичко лице ако носи оружје на јавниот собир како и алкохолни пијалаци и опојни дроги (член 5).

За прекршокот од ставот 1 на овој член на странец може да му се изрече и прекршочна санкција протерување на странец од земјата, во траење од една до десет години или засекогаш.

Член 10-а

Прекршочната постапка за прекршоците предвидени во овој закон ја води надлежниот суд.

Член 10-б

Одмерувањето на висината на глобата за правното лице (организатор) се врши согласно Законот за прекршоците.

Член 10-в

За прекршоците утврдени во членовите 9 и 10 од овој закон, полициски службеник на Министерството за внатрешни работи е должен на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог согласно Законот за прекршоците.

Полицискиот службеник е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот од покренатите постапки.

Во евиденцијата од ставот 2 на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

Личните податоци од ставот 3 на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

Министерот за внатрешни работи ги пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за јавните собири и јавните приредби („Службен весник на СРМ" број 44/72, 41/85 и 51/88).

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".